

Meetnet Amfibieën

Mededelingen

Nr. 2, Februari 1998

Meetnet Amfibieën

Mededelingen

Bestemd voor waarnemers en
andere medewerkers van het
Meetnet Amfibieën

Aan deze mededelingen werkte mee:

Karin Albers
Axel Groenveld
Denis Frissen
Gerard Smit
Henk Smit
Klaas Zandstra
Annie Zuiderwijk

Correspondentieadres:

RAVON-Werkgroep Monitoring
Universiteit van Amsterdam, ISP
Postbus 94766
1090 GT Amsterdam

Tel. 020 - 525 6624

Fax. 020 - 525 5402

E-mail:

groenveld@bio.uva.nl

(zuiderwijk@bio.uva.nl)

(gerard.smit@inter.nl.net)

Ligging plots Meetnet Amfibieën

● plots in 1997

○ nieuwe plots in 1998

Het eerste seizoen zit erop

Dankzij de hulp van zo'n 45 veldmedewerkers begint het Meetnet Amfibieën duidelijk vorm te krijgen. Daarvoor wilden we iedereen hartelijk bedanken. Nu, aan het begin van het tweede seizoen, is het tijd voor een korte terugblik op het eerste jaar Meetnet Amfibieën. We zullen echter niet al te lang omkijken, want het nieuwe seizoen staat al weer voor de deur. Door de periode met zeer zacht weer halverwege februari zijn veel amfibieën uit hun winterslaap gewekt en zij maken zich al op voor hun jaarlijkse voortplantingsritueel. Verder bevat deze *Mededelingen* een aantal bijdragen van zeer actieve veldmedewerkers. Zo is er onder andere een bijdrage over ons meest bedreigde amfibie: de geelbuikvuurpad. Maar ook een ongewone waarneming aan de 'gewone' groene kikker en een alarmerend bericht over amfibieën in het riool komen aan bod.

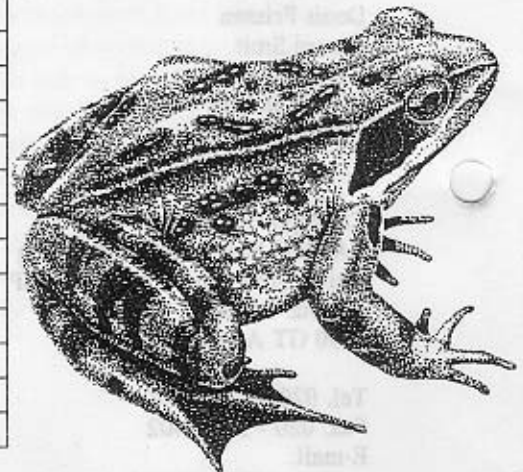
Resultaten Amfibieën Monitoring 1997

In 1997 zijn 44 plots voor het Meetnet Amfibieën geïnventariseerd. Van drie plots moeten de gegevens nog binnenkomen, maar de overige veertig zijn verwerkt en hebben heel wat gegevens opgeleverd. Helaas valt er na één seizoen monitoring nog weinig te melden over voor- of achteruitgang van het aantal amfibieën-waarnemingen. Daarom houden we het in deze *Mededelingen* bij een beknopte samenvatting van de resultaten van dit eerste jaar Meetnet Amfibieën.

De ligging van de plots is op het kaartje hiernaast aangegeven. In bijna alle provincies (behalve Groningen en Utrecht) is het meetnet vertegenwoordigd. De 41 plots beslaan in totaal 232 verschillende wateren, variërend van vennen tot poelen en van bomkraters tot beken. Dat maakt gemiddeld bijna zes wateren per plot. Alle inheemse amfibie-soorten zijn inmiddels in het meetnet opgenomen. Op de plots werden gemiddeld zo'n 4,5 soorten waargenomen met een maximum van negen soorten (één plot in Drenthe en één in Zuid-Limburg). Voor de watertjes apart ligt dit lager, gemiddeld op zo'n 2,4 soorten per water met een maximum van zeven soorten. De plots werden gemiddeld 3,3 keer bezocht, waarbij ieder bezoek zo'n 2,5 uur in beslag nam. In totaal is in 1997 dus ongeveer 363 uur veldwerk geïnvesteerd in het amfibieën monitoring.

In onderstaande tabel staat van iedere soort weergegeven in hoeveel plots en in hoeveel watertjes hij is waargenomen. Ook staat hierin de gemiddelde presentieklasse weergegeven (1 = zeldzaam, 2 = algemeen, 3 = zeer algemeen)

soort	aantal plots per soort	aantal wateren per soort	gemiddelde presentie
vuursalamander	1	-	-
alpenwatersalamander	14	34	1.5
kamsalamander	7	19	1.3
vinpootsalamander	2	8	1.9
kl. watersalamander	30	94	1.7
vroedmeesterpad	2	8	1.8
geelbuikvuurpad	1	8	1.0
knoflookpad	1	1	1.0
gewone pad	25	115	1.9
rugstreeppad	12	31	2.1
boomkikker	3	14	1.0
heikikker	10	25	2.4
bruine kikker	33	100	1.6
groene kikker	30	79	1.9
meerkikker	4	5	1.8
midd. groene kikker	5	13	1.6
poelkikker	2	3	2.3

Uit de tabel valt af te lezen dat, zoals te verwachten valt, de algemene soorten ook in het grootste aantal plots vertegenwoordigd zijn. Desondanks is de presentie van de bruine kikker in de meeste wateren vrij laag te noemen. De mogelijke oorzaken hiervan zijn in de vorige nieuwsbrief reeds besproken. De presentie van de heikikker is juist weer heel hoog. Waar deze soort geteld werd (in 25 wateren) was hij meestal vrij algemeen, tot enkele honderden eiklommen in de Drentse heidegebieden. Door de goede vertegenwoordiging van de omgeving van Eindhoven in het meetnet is het aantal plots met alpenwatersalamander zeer groot te noemen in verhouding met zijn verspreiding (zie verderop in deze Mededelingen).

Hoewel er vier gebieden in het meetnet zijn opgenomen waar de knoflookpad potentieel voorkomt is hij slechts uit één water in Overijssel gemeld. Dit is waarschijnlijk te wijten aan de vreemde weersomstandigheden vorig voorjaar. Hierdoor was het zeer moeilijk in te

schatten wanneer de dieren actief zouden zijn. De waarnemingen van de boomkikker zijn helaas nog niet volledig, hiervan moeten de gegevens van drie plots nog binnenkomen.

De vuursalamander wordt door middel van trajecttellingen gemonitord, waardoor deze waarnemingen niet in aantal watertjes en presentieklassen zijn in te delen.

Meetnet Amfibieën in 1998

Het komende seizoen zal het Meetnet Amfibieën verder uit gaan breiden. Tot nu toe is de verwachting dat er nog zo'n twintig plots, verspreid over het gehele land, bij zullen komen. Daarnaast heeft ook het monitoringproject van Landschapsbeheer Drenthe en het WARD zich aangesloten bij het Meetnet Amfibieën, zodat ook de resultaten van de inventarisaties van poelen en vennen uit Drenthe in het meetnet kunnen worden opgenomen. Een belangrijke aanwinst.